

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3.

Utgitt 21 januar.

1929

Kongelig resolusjon. Med hjemmel av midlertidig lov 10 janr. nr. 16 av 22 juni 1928 utferdiges bestemmelser om kvalitetskontroll av medisintran overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 1. Enhver, som her i landet vil tilvirke tran av fiskelever til medisinsk bruk, skal være undergitt de bestemmelser med hensyn til leverens og de ved tranproduksjonen benyttede apparaters behandling, innredning av lokaler og maskineri samt tranens omsetning, som Handelsdepartementet fastsetter. Før tilvirkningen påbegynnes, må anmeldelse derom skje til Fiskeridirektøren.

Ved medisintran (tran til medisinsk bruk) forstås i nærværende reglement tran bestemt til medisin for mennesker.

§ 2. Ethvert lokale, som anvendes til fremstilling av medisintran, skal være underkastet sådan inspeksjon, som Handelsdepartementet bestemmer.

Handelsdepartementet ansetter inspektører og utferdiger instruks for disse.

Inspektørene skal ha uhindret adgang til alle lokaler, hvor tilvirkning av medisintran foregår, og skal ha rett til å utta kontrollprøver av den tilvirkede tran og de til tilvirkningen anvendte materialer.

Foranstående bestemmelser gjelder også trandamperier ombord i fiskefartøier.

§ 3. Ved tilvirkning av tran til medisinsk bruk må kun anvendes sådan fiskelever som foreskrevet i den norske farmakopø.

Det er forbudt å selge under benevnelsen «medisintran» tran, som er tilvirket av annen lever enn her nevnt.

§ 4. De i de foregående paragrafer gitte bestemmelser kommer også til anvendelse på ethvert anlegg, hvor koldklaring eller filtrering av medisintran finner sted.

Sådanne anlegg skal være underkastet sådan ytterligere kontroll, som Handelsdepartementet bestemmer, og eieren skal være forpliktet til å avgi enhver opplysning om produksjonen og hvad dermed står i forbindelse, som måtte være nødvendig til fastslåen av tranens ekthet eller for tilveiebringelse av statistisk materiale. Sådan opplysning pliktes

10 janr. også avgitt av eierne av damperier for fremstilling av medisintan.

§ 5. All tran, som eksporteres her fra landet under benevnelsen medisintan eller et tilsvarende uttrykk i et fremmed sprog (herunder også den engelske betegnelse «cod liver oil» uten tillegg som betegner at tranen er bestemt for dyr), skal ved fremleggelse av analysecertifikat fra en av Handelsdepartementet godkjent kontrollstasjon eller kjemiker for tollvesenet legitimeres å være tran av den i § 3 omhandlede art. Certifikatet utferdiges kun i ett eksemplar.

Handelsdepartementet utferdiger nærmere forskrifter angående fremgangsmåten ved den her omhandlede analyse og den dertil knyttede prøvetagning samt angående sertifikatets form, innhold og anvendelse og det gebyr, som blir å erlegge for det.

De i denne paragraf inneholdte bestemmelser kommer ikke til anvendelse på medisintan, som eksporteres på beholdere med mindre innhold enn 10 liter.

§ 6. Til dekkelse av de med kontrollen av medisintan forbundne utgifter opkreves der ved utførsel her fra landet en avgift av all medisintan av 1 krone pr. 100 kg. av varens nettovekt. Avgiften opkreves av tollvesenet. Dens innbringende forvaltes av Handelsdepartementet.

§ 7. Bestemmelsene i de to foregående paragrafer kommer også til anvendelse på tran av utenlandsk opprinnelse, medmindre den kun passerer landet i transitt.

§ 8. Handelsdepartementet bestemmer, i hvilken utstrekning og på hvilke betingelser der skal være adgang til å få medisintan offentlig kontrollert med hensyn til dens vitaminholdighet og til å erholde sertifikat derfor, eventuelt påstemplet originalemballasjen.

§ 9. Enhver, som får befatning med den her omhandlede kontroll, er — medmindre det gjelder overtredelse av de her gitte forskrifter — forpliktet til å hemmeligholde de drifts- og andre forretningsforhold, som han derunder blir bekjent med.

§ 10. Overtredelse av foranstående bestemmelser eller av de med hjemmel derav utferdigede forskrifter straffes med bøter.

§ 11. Nærværende resolusjon trer i kraft fra den tid og i den utstrekning, som Handelsdepartementet bestemmer.

10 janr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 bestemmer departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 3 at den som i Bergen gjør sig en næ-

ring av å drive herberge eller bevertning med 10 janr. mat og drikke, fra 1 mars 1929 å regne skal ha bevilling.

Videre stadfester departementet i henhold til samme lovs § 5 Bergen bystyes beslutning i møte den 14 desember 1928 om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Bergen som gjeldende inntil videre fra og med 1 mars 1929, dog med en enkelt endring.

Den stadfestede vedtekt er sålydende:

§ 1. Enhver, der gjør sig en næring av å drive herberge (hotell, pensjonat, losjhus og lign.) eller bevertning med mat eller drikke, skal sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet forefaller, som strider mot orden og sømmelighet.

Berusede personer må ikke tilstedes adgang til bevertninger eller herberge.

§ 2. Ingen må i herberger eller bevertninger finnes i åpenbar beruset tilstand eller gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende optreden, hvorved andre gjester, verten eller dennes familie eller tjenere fortrediges, eller andre av husets beboere eller omboende forstyrres og heller ikke på annen måte vise uanstendig eller forargerlig opførsel.

§ 3. Bevertningssteder skal holdes lukket alle dager fra kl. 11 aften til kl. 6 morgen. I denne tid må ingen bevertning med mat eller drikke finne sted og ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder.

Disse bestemmelser gjelder ikke bevertning av reisende og faste gjester i herberge.

Det er overlatt politiet ved enkelt leilighet å gi bevertningssteder særlig tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere. Likeledes er det overlatt politiet å gi lignende almindelig tillatelse til bevertningssteder, hvor der ikke foregår utskjenkning av rusdrikk og hvor tillatelsen antas ikke å ville bli misbrukt. For bevertningssteder, hvor der foregår utskjenkning av rusdrikk, og for hvilke der ikke i henhold til rusdrikkloven er fastsatt lukningstid, kan formannskapet gi sådan almindelig tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere.

Omvendt kan politiet i alle tilfelle, hvor det finner, at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden, eller hvor naboene forstyrres ved støi i lokalet, pålegge tidligere lukning.

Politiets tillatelse kan når som helst og uten varsel tilbakekalles.

For bevertningssteder, for hvilke der i henhold til rusdrikkloven er fastsatt annen lukningstid enn ovenfor bestemt, gjelder den for skjenkningen fastsatte lukningstid.

10 janr. Bevilling til skjenkning av berusende drikke i den ellers forbudte tid gir ikke adgang til å holde åpent utover den i nærværende forskrifter eller i medhold derav fastsatte lukningstid.

§ 4. Politiet kan i alle tilfelle forby anvendelse av kvinnelig betjening i bevertningssteder.

Barn under 15 år må ikke benyttes som opvartere eller lignende medhjelpere på bevertningssteder, hvor berusende drikke utskjenkes, og personer mellom 15 og 18 år heller ikke på bevertningssteder, hvor utskjenkning av berusende drikke er hovedsaken; jfr. straffelovens § 381, punkt 1 og 3.

Bevertningsstedenes innehavere skal til enhver tid holde politiet underrettet om enhver av betjeningsens fulle navn, fødselsår og -dag.

§ 5. På bevertningssteder med tilliggelser, herunder også klubblokaler, hvor der bevertes med mat eller drikke, er det forbudt å fortære avhentede eller medbragte rusdrikke; jfr. lov av 5 april 1927 § 59.

§ 6. Politiets funksjonærer kan når som helst i den tid, herberger og bevertningssteder er åpne, inspisere disse og alle rum som står i forbindelse med dem.

§ 7. Et avtrykk av disse vedtekter skal opslåes på et lett iøyenfallende sted i ethvert herberge og enhver bevertning.

§ 8. Overtredelse av disse vedtekter er belagt med straff, jfr. straffelovens § 339, nr. 2.

10 janr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse, gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924, stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 Steinkjer bystyres beslutning i møte 28 desember 1928 om forandringer i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Steinkjer som gjeldende inntil videre fra og med 1 februar 1929 å regne.

Efter de stadfestede forandringer vil vedtekten i sin helhet lyde således:

§ 1. Innehavere av næringsbrev på kjøbmanshandel (handelsbrev) i Steinkjer skal med nedennevnte undtagelser holde sine utsalgssteder lukket fra kl. 7 eftermiddag til kl. 8 morgen den påfølgende virkedag.

§ 2. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes alle i vedtekten omhandlede utsalgssteder, også de i paragraf 4 nevnte kl. 5 eftermiddag. 1 og 17 mai lukkes kl. 10 formiddag.

§ 3. De fem siste virkedager før julaften lukkes kl. 8 eftermiddag.

§ 4. Fra bestemmelsen i § 1 gjøres følgende undtagelse: 10 janr.

Utsalgssteder hvor alene selges frihandelsvarer, tobakk og tobakksartikler, spillkort, spaserstokker, skrivesaker, tidsskrifter og aviser, kan på hverdager holdes åpne til kl. 8 em. jfr. dog § 2. På søn- og helligdager kan disse utsalgssteder holde åpent fra kl. 5—8 em. og melkeutsalg dessuten fra kl. 8—9 fm.

§ 5. På apotek og avisforretninger, som bare forhandler aviser og tidsskrifter finner nærværende vedtekt ikke anvendelse. Heller ikke forandrer den nogen av de bestemmelser, som er gitt i medhold av brennevin-, øl- og vinlovgivningen.

§ 6. Ved siden av nærværende vedtekt kommer den almindelige helligdagslovgivning til anvendelse.

§ 7. I lukningstiden må kunder ikke innlates. Derimot er det tillatt å ekspedere kunder, som allerede er innkommet før lukningstiden.

§ 8. Overtredelse av vedtekten straffes efter loven, kfr. straffelovens § 339,2.

§ 9. Disse vedtekter trer i kraft fra og med 1 februar 1929.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 14 janr. stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 den tilføielse til § 2 i de gjeldende vedtekter for herberger og bevertninger i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke, som Strinda herredsstyre har vedtatt i møte 21 desember 1928.

§ 2, som i sin endrede form gjøres gjeldende fra og med 15 januar 1929, får efter dette følgende ordlyd:

«Bevertningsstedene skal holdes lukket fra kl. 11 aften til 6 morgen. I denne tid må ingen bevertning med mat eller drikke finne sted og ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder. Disse bestemmelser gjelder ikke bevertning av reisende og faste gjester i herberget.

Det er overlatt politiet så vel ved enkelte leiligheter å gi særlig tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere som å meddele almindelig lignende tillatelse til bevertningssteder, hvor bevertningen med spise skjønnes å være hovedsaken, og hvor tillatelsen ikke antas å ville bli misbrukt.

Politiet kan i alle tilfelle, der det finner, at vedkommende vert ikke holder tilbørlig orden eller der naboene

14 janr. forstyrres ved støi fra lokalet, pålegge lukning når som helst. Den av formannskapet gitte bevilling kan av dette når som helst og uten varsel tilbakekalles».

16 janr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, hvorved i henhold til § 3 i bygningsloven av 22 februar 1924 stadfestes Varhaug herredstyes beslutning i møte den 19 desember 1928 om at bestemmelsene i nevnte lovs § 57 om tvungen opmåling inntil videre ikke skal gjelde for Varhaug bygningsdistrikt, Rogaland fylke.

18 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til § 11, jfr. § 4 i lov av 16 mai 1860 om sundhetskommisjoner m. v. og § 3 i lov av 8 mai 1900 om særlige foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer meddeles approbasjon på vedtak av herredstyret for Nes herred, Vest-Agder fylke, i møte 25 august 1928 om almindelige helseforskrifter for herredet og forskrifter om meldeplikt når tuberkuløse syke flytter.

De approberte helseforskrifter m. v. er sålydende:

§ 1. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse herom gjøres til nærmeste medlem av helserådet.

Følgende blir da å iakttas:

- a) Avstanden mellom beboelseshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- b) Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den til rådighet stående plass gir anledning til.
- c) Matjorden skal fjernes fra hustomten; denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårds plass skal fordypninger utfylles, så at der ikke dannes vann- eller sølepytter.
- d) Beboelseshuser skal opføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm. høide over jorden. Undermuren skal være tett og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst to trekkhull, hvert minst 150 cm.² stort. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm. avstand.
- e) Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll imellem.
- f) Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,30 m. høit fra gulv til loft.

Når loftsrum innredes med skråtak og aktes benyttet 18 janr. til beboelse, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,50 m. Fra skråtakets høieste del skal være minst 2,50 m. til gulvet.

g) I hvert beboelsesrum skal der være minst et vindu som kan åpnes. I eldre beboelsesrum som ikke har noget vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen 1 år efter at disse forskrifter er blitt approbert. Vindusflaten i et beboelsesrum må ikke være mindre enn $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

h) Brukes kokeovn i beboelsesrum skal der anbringes innretning til å avlede dampen ut i det fri. Også i eldre hus skal sådan være anbragt innen 1 år fra disse forskrifters approbasjon.

i) Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjelleren skal ha vindu eller sådan åpning, som kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum som skal benyttes til beboelse, handel eller verksted må planen forelegges helserådet, som treffer nærmere bestemmelser.

j) Hester, kuer, svin, gjeiter, fjærkre eller kaniner må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noget sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk og ellers i almindelighet hvor det finnes påkrevet kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby, at der holdes husdyr av forannevnte slags, hvis dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebygget og ellers hvor sådant forbud er påkrevet.

§ 2. Finnes bebodd hus eller forsamlingshus å være skadelig for sundheten på grunn av fuktighet, urenlighet, mangel på luft eller lys eller overfylning av mennesker, kan helserådet forby bruken derav inntil manglene er avhjulpet.

§ 3. På enhver gård eller plass hvor vannhus ikke finnes, skal der innen 1 år efter disse forskrifters approbasjon være innrettet et sådant. Det må ha en avstand av minst 10 meter fra våningshus eller rum hvori levnetsmidler opbevares, og ikke ha tak eller vegg felles med våningshus

18 janr. eller matbod. Vannhus må tømmes minst 1 gang om året og ekskrementene dekkes med jord eller annet strømiddel.

§ 4. Sjøppel og avfall må ikke henlegges nærmere bebodd hus eller tilberedningssted og opbevaringssted for levnetsmidler, eller beferdet vei enn 10 meter og heller ikke på stranden ovenfor laveste fjæremål.

§ 5. Brønn, bekk eller annet vann hvorfra der tas drikkevann for mennesker og dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler må ikke forurenses på nogen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplager nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann; de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år.

Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen; de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

§ 6. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Gulv og disk skal daglig rengjøres og vaskes minst 2 ganger i uken. Feining av gulvene er ikke tillatt, medmindre de først er overdynket med rent vann, så støv under feiningen undgås.

Spytning på gulvet er forbudt. Plakater herom skal være opslått på iøinefallende steder. Der skal forefinnes et tilstrekkelig antall spyttebakker, hvis bunn skal dekkes med sagmugg, torv eller lignende. Spyttebakkene skal hver dag rengjøres og deres innhold opbrennes.

Butikker, hvor der selges matvarer samt rum hvori matvarer som skal selges blir bearbeidet eller opbevart, må ikke brukes som soverum eller kjøkken.

Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender.

Matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbringes i vel renholdte, tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng og lignende.

Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med matvarer skal være rene når de brukes.

Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser 18 janr. eller urent papir. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker hvor matvarer selges.

§ 7. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten derved at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noget stoff som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renlighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver, som eieren dog kan kreve betalt etter almindelig pris, hvis det ikke viser sig nødvendig å skride inn overfor vedkommende vare. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der forekommer tilfelle eller finnes nogen bacilleutskiller av farlig smittsom sykdom, som kan utbres med varene.

Hvis det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, mnn han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 8. Melk må behandles med den største renlighet. Den som skal melke må forinnen vaske sine hender, og vaske eller tørre dyrets jur og spener med en ren klut. Melken bør, hvor det kan undgås, ikke opbevares i rum som blir benyttet til beboelse. Iallfall må karrene hvori den opbevares, holdes tildekket. Under ingen omstendigheter må melken opbevares i soverum eller hvor syke opholder sig. Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom blandt husstand, skal salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmestboende medlem av helserådet som nærmere undersøker saken og sender innberetning herom til helserådets ordfører.

§ 9. Kjøtt av syke dyr må ikke frembys til salg, uten

18 janr. at det er undersøkt av autorisert dyrlæge og av ham ved skriftlig erklæring godkjent som anvendelig til menneskeføde.

§ 10. Bakerier, slakterier eller lignende rum skal være tilstrekkelig store, luftige og lyse og veggene sådan, at de med letthet kan gjøres rene. Dessuten er sådanne bedrifter undergitt de bestemmelser, som helserådet til enhver tid finner påkrevet for å vareta den almindelige renlighet.

§ 11. På båtlosjier skal der gjøres rent hver dag og vaskes minst 2 ganger i uken. Der skal forefinnes tilstrekkelig antall spyttebakker som skal rengjøres hver dag. Spytning på dørken er forbudt. Skottet mellom motorrum og opholdsrum skal være så tett at exhaustgass ikke trenger gjennom. Der skal påses at intet ligger og råtner under dørken samt at farkosten har friskt vann på kjølen. Notbas eller høvedsmann har å påse at forholdsreglene overholdes.

§ 12. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før bedriften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at nogen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn det nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

§ 13. Når der i en husstand optrer sykdomstilfelle som man kan ha grunn til å tro er av smittsom natur, skal husbonden straks dra omsorg for betryggende avsondring og snarest mulig avgi anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller de som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dager før sykdommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i det rum hvor den syke oppholder sig.

§ 14. Inntil læge kommer til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom det sted hvor sykdommen har optrådt, og andre steder, innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer der hører til samme husstand som den syke, ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av et større antall mennesker. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til det rum hvor den syke oppholder sig.

§ 15. Når læge er kommet til stede, kan han fore-

løbig treffe de anordninger og forføininger med hensyn til 18 janr. avsondring av den syke og hans omgivelser, og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet påkrever og omstendighetene tillater. Lægens forskrifter må punktlig etterkommes inntil de tilbakekalles av lægen selv, av helse-rådet eller dettes ordfører.

§ 16. Barn av husstand hvor sykdommen er opstått, må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av den tilkalte læge.

Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil nærmere meddelelse.

§ 17. Så snart meddelelse om de inntrufne sykdoms-tilfelle og de i anledning disse trufne forføininger er inn-løpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de øvrige forføininger som efter tilfellets art er fornødne.

§ 18. Når en av tuberkulose i smittsom form lidende person forandrer bopel, skal melding om flytningen sendes helserådets ordfører av den fra hvem den syke flytter, og likeledes fra enhver som mottar tuberkulose i forpleining.

§ 19. Barn som lider av skurv, skabb eller lignende smittsom sykdom, tillates ikke adgang til skole og optas ikke på nytt medmindre de har attest fra læge, eller sykdommen åpenbart er stanset, og barnet og dets klær er for-svarlig vasket.

§ 20. Helserådet kan under særlige omstendigheter meddele tillatelse til avvikelse fra disse forskrifter.

§ 21. Overtredelse av disse forskrifter eller de av helserådet loylig fattede beslutninger plikter ethvert med-lem av helserådet og enhver av samme utnevnt tilsynsmann å melde for helserådets ordfører.

Overtredelse straffes efter den til enhver tid derom gjeldende lovgivning.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

18 janr.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkulose sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av herredstyret for Giske herred, Møre fylke, i møte 9 november 1928 om nye almindelige helseforskrifter for herredet, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når en tuberkulose syk flytter, — dog med en enkelt endring.

II. De ved kongelig resolusjoner av 10 august 1885, 18 oktober 1905 og 7 august 1906 approberte almindelige

18 janr. helseforskrifter og de ved kongelig resolusjon av 17 september 1900 approberte epidemiforskrifter opheves for Giske herred fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De approberte nye helseforskrifter m. v. er sålydende:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann valgt blandt medlemmer av helserådet. Tilsynsmennene har hver i sin krets å føre tilsyn med gjennomførelsen av herredets helseforskrifter.

Tilsynsmennene velges i første møte av helserådet, efterat nytt herredsstyre har begynt sin virksomhet og fungerer for valgperioden.

Bygningsvesen.

§ 2. Ved opførelse av nye likesom ved større reparasjoner eller flytning av gamle bygninger skal melding skje til tilsynsmannen i vedkommende helsekrets.

Følgende skal iakttas:

- a) Bebyggelsen skal ordnes således at beboelsesrummene får mest mulig sol og lys.
- b) Grunnen under våningshuset skal være vel avgrøftet for grunn- og overvann. Matjorden skal fjernes fra hustomten.
- c) Huset skal hvile på en undermur av betong eller gråsten med en høide av minst 30 cm. over grunnen. Undermuren skal være forsvarlig tettet og forsynt med minst to trekkhull, såfremt der ikke er kjeller. Denne skal i tilfelle være forsynt med vindu eller glugge, hvorigjennem tilstrekkelig ventilasjon kan finne sted.
- d) Ethvert beboelsesrum skal være minst 2,40 m. fra gulv til tak og ha minst et vindu som kan åpnes. Vindusflaten må ikke være mindre enn $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.
- e) Gulvet i første etasje skal være dobbelt med mellemlag av ler eller annen tjenlig fyll eller tjærepapp.

§ 3. I kjeller under våningshus må stall, fjøs eller grisehus ikke innredes, og husdyr — undtagen hund, katt og med visse forbehold kaniner — må ikke huses i våningshus eller matbu eller i rum som har vegg eller tak felles med slike rum. Fra dyrenes opholdssted må der ikke være tilsig til våningshus, matbu eller renvasstak. Avstanden fra våningshus til ovenomtalte uthus og privet skal, såfremt plassen tillater det, være minst 8 m.

§ 4. Hvor det i beboelsesrum brukes kokeovn, skal der anbringes en hensiktsmessig innretning over ovnen, så dampen ledes ut av rummet.

§ 5. Finner helserådet at noget bebodd hus eller lokale er skadelig for helsen ved fuktighet, urenlighet, over-

fylling av mennesker eller ved mangel på lys eller luft, kan 18 janr. helserådet forby det brukt til manglene er rettet.

§ 6. Aktes bedrift satt i gang, som ved stank eller giftige gasser kan forurense luften eller på annen måte kan fryktes å bli til skade for arbeidernes eller naboenes sundhet, skal planen på forhånd forelegges helserådet og vedkommende være pliktig til så vel ved anlegget som ved driften å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter.

§ 7.

- a) Feieskarn og avfall fra husholdningen, fiskeavfall og lignende, skal ikke kastes utenfor veggene, men enten kastes i privetet eller i gjødselkjelleren, eller anbringes i avfalls- eller kompostdyng. Disse skal jevnlig påstrøes frisk jord, torv eller kalk.
- b) Ethvert bosted skal ha et privet som må tømmes så ofte at overfylning undgås.
- c) Uthus, privet eller avfallsdyng må ikke anbringes, heller ikke klæsvask foretas, således at derfra er tilsig til våningshus, brønn, bekk eller annen vannbeholder til bruk for mennesker eller husdyr. I tettere bebyggede strøk kan helserådet påby anskaffet tette murede binger til å opta urin og ekskrementer fra dyr og mennesker. Sådanne binger skal ha en avstand av minst 5 m. fra naboeiendom, gate eller vei og må ikke ha uttak til nabo, gate eller vei. Likeledes kan helserådet påby anskaffelse av søppelkasser i sådanne tett bebyggede strøk. Helserådet bestemmer hvad der forstås ved tettere bebygget strøk.
- d) I månedene mai, juni, juli, august og september må fisk og fiskeboder, rygger og annet fiskeavfall ikke henlegges eller opdynges så nær våningshus at stanken derfra i betenkelig grad forulemper beboene.
- e) Dyrelik skal nedgraves i en dybde av minst 1½ m. og således at tilsig til drikkevann er utelukket.
- f) Kloakkledninger tillates ikke å utmunne i veigroftene ved offentlig eller privat vei, men skal om de må krysse en vei føres under denne og dens grøfter i lukket rør eller renne og utmunne så langt fra samme at stank ikke kommer til å genere, liksom det omhyggelig må sørges for at sig fra kloakkene ikke kommer til å forurense elv, bekk eller brønn, hvorfra drikkevann tas.

D r i k k e v a n n.

§ 8. I bekk eller dam hvorfra drikkevann tas, skal ikke bades, vaskes eller noget spildes så nær det sted hvor-

18 janr. fra vannet tas at dette forurenses. Brønner må ikke graves på steder hvor vannet forurenses av tilsig. Brønn må ikke graves hvor der er mulighet for tilsig fra privet, gjødsel- eller avfallsdyng. Den skal også innbygges med sten eller planker og der må sørges for avledning av overflatevann og helst anbringes en cementert karm om brønnens åpning, eller den kan omgis av et lag stampet lere. Hvor tilsig kan befryktes må naturgjødsel ikke anbringes nærmere enn 20 m. Hvor regnvann må anvendes til drikkevann skal opsamlingen skje i rene beholdere. Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig rent vann.

Næringsmidler.

§ 9.

- a) Butikk eller rum hvor der tilberedes, opbevares eller selges nærings- eller nydelsesmidler, må innrettes slik at rummet overalt kan bli gjort rent og utluftet tilstrekkelig.

Gulv, ganger og trapper skal daglig feies efter forutgående dynkning med vann; der skal vaskes iallfall 2 ganger ukentlig. Disk og bord skal daglig vaskes og hyller og reoler rengjøres minst 2 ganger månedlig. Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med melk og andre måtvarer, skål være rene når de brukes.

Tørrfeining er forbudt. Rummet må ikke benyttes som beboelses- eller soverum. Der skal i rummet alltid være tilstrekkelig antall spyttebakker fylt med sagmugg, torv eller lignende. Der skal være opslått plakat med forbud mot spytning på gulvet. Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær for betjeningen.

- b) Melk, fløte og smør, så vel til salg som til husbruk, må særlig behandles med størst mulig renslighet. Er de bestemt til salg må de aldri opbevares i rum som benyttes til daglig opphold for mennesker, spesielt ikke i soverum.
- c) Det er forbudt å føre i handel melk fra kuer som lider av tuberkulose, miltbrand, jurbetendelse, langvarig diaré (mavesyke), blodforgiftning eller andre av feber ledsagede sykdommer, eller melk fra kuer som behandles med lægemidler som kan gå med i melken. Fjøsere eller forhandlere av melk er pliktig til, hvis helserådet krever det, å skaffe sundhetsattest fra dyrlæge for fjøsets besetning, når mistanke om misligheter er opstått. Ved smittsom sykdom i huset kan helserådets ordfører

midlertidig forby melkesalg. Saken skal dog senere 18 janr. forelegges helserådet.

- d) Fjøs hvorfra der leveres melk til salg, skal holdes så rene som gjørlig og være vel utluftet. Storrensjøring skal foretas minst én gang om året. Grønnsåpevaskning og derefter gjennemluftning helst flere dager. Den som melker skal være iført rent armforklæ, og skal før melkningen såpevaske sine hender, likesom kuenes jur og spener skal vaskes og tørres med en ren klut. Melken skal snarest mulig bringes ut av fjøset.
- e) Innredning av slakteri, pølsemakeri, bakeri, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet som i ethvert tilfelle treffer de nødvendige bestemmelser, eventuelt i samråd med fabrikktilsynet.
- f) Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten derved at de inneholder giftige bestanddeler. Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noget stoff som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iakttatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, behandling, opbevaring og forsendelse. Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver, som eieren dog kan kreve betalt etter almindelig pris, hvis det ikke viser sig nødvendig å skride inn overfor vedkommende vare.

Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle, derunder også innbefattet bacillebærer av farlig sykdom, som kan utbres med varene. Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må suarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at de varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

- g) Helserådet kan forby gatesalg av melk, fløte, kjøtt og kjøttvarer.
- h) Så lenge kjøttkontroll ikke er innført i herredet, må

18 janr. kjøtt og flesk fra syke dyr ikke selges uten attest fra dyrlæge om det er brukbart til føde for mennesker.

§ 10. Ved offentlige vannposter, skoler, kirker, fabrikker og alle offentlige forsamlingslokaler kan helserådet forby bruk av felles drikkekar. Drikkevanninnretningen på disse steder må være godkjent av helserådet.

§ 11. Huseiere er like over for helserådet ansvarlig for at fraflyttede rum rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.

§ 12. Forholdsregler med hensyn til tuberkulose og andre epidemiske sykdommer:

- a) Når en tuberkuløs forandrer bopel, skal anmeldelse derom skje til helserådets ordfører. Anmeldelsesplikten påhviler så vel den syke selv som den husvert hvorfra, og den husvert hvortil vedkommende flytter. For tjenestefolk påhviler anmeldelsesplikten vedkommende husbond.
- b) Personer fra fremmede kommuner må ikke mottas til forpleining mot eller uten godtgjørelse, uten at de har lægeattest for at de ikke lider av akutt smittsom sykdom eller av syfilis i smittsom form. Det er forbudt kvinner som lider av smittsom venerisk sykdom å ta tjeneste som kjøkkenpike, barnepike eller budeie.
- c) Ved opptreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmende med paragraf 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 straks dra omsorg for betryggende avsondring så vidt omstendighetene tillater.

Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter må samkvem mellom det sted, hvor sykdommen er optrådt, og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Forsåvidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrådt, må dette ophøre, inntil tillatelse dertil er gitt av den tilkalte læge.

- d) Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skole forinnen tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil lægen har avgitt nærmere bestemmelse.
- e) Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal sendes hjem av læreren, som må gi deres foreldre eller foresatte beskjed om at barna

ikke kan komme på skole igjen før de er rene og 18 janr. smittefri.

Overholdelse av helseforskriftene.

§ 13.

- a) Undlater nogen innen den av helserådet satte frist å treffe de forføininger som i henhold til helseforskriftene eller de av helserådet i hvert tilfelle fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la forføiningene utføre på rette vedkommendes bekostning. Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvikelse fra helseforskriftene. Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne, hvor en hurtig beslutning kreves, og der ikke er tid til avholdelse av samlet helse-rådsmøte. Saken forelegges derefter snarest mulig for helserådet.
- b) Der skal alltid forefinnes et tilstrekkelig antall trykte eksemplarer av disse forskrifter til gratis utdeling og opslag. De anskaffes på herredskassens regning.
- c) Fartøier som ligger innen herredet og deres mannskap er med hensyn til helseforholdene ombord undergitt helserådets bestemmelser.
- d) Overtredelse av helseforskriftene eller de med hjemmel av samme gitte forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.
- e) Nærværende helseforskrifter trer i kraft 3 måneder fra den dag de erholder kongelig stadfestelse.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori meddeles at 18 janr. departementet ifølge bemyndigelse, gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925, i henhold til lov nr. 1 av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, har stadfestet en av Aker herredstyre den 17 desember 1928 vedtatt beslutning, hvorefter § 15 i politivedtekten for herredet fremtidig skal lyde således:

«Offentlig sammenkomst til avholdelse av dans eller annen lystighet må ikke finne sted uten forutgående melding til politiet.

Forsåvidt offentlig dans, sangerhus, karusell, skytebane, ringkastning, luftgynge, keglebane og lignende holdes eller drives av nogen som derav gjør sig en næring, må politiets tillatelse hertil innhentes».

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.